

«Διαρκής αβεβαιότητα ή ευκαιρία για καινοτομία και ανάπτυξη;»

Η έρευνα της ΕΥ για το 2025 αποτυπώνει τις απόψεις 135 Ελλήνων επιχειρηματιών από όλους τους βασικούς τομείς της οικονομίας. Αντικατοπτρίζει την ανάγκη για μετασχηματισμό και ανθεκτικότητα, σε ένα περιβάλλον διεθνούς αστάθειας, αυξημένου κόστους και γεωπολιτικής ρευστότητας.

Κλίμα και επενδυτικές προθέσεις

- ☒ Το **95 %** των επιχειρήσεων στην Ελλάδα προβλέπει αύξηση εσόδων το 2025 (έναντι 85 % στη CESA).
- ☒ **67 %** σχεδιάζουν νέες προσλήψεις πλήρους απασχόλησης.
- ☒ Ισχυρό ενδιαφέρον για επενδύσεις στην **ψηφιακή αναβάθμιση** και στον **εξοπλισμό**, αλλά **περιορισμένη επενδυτική τόλμη στην τεχνητή νοημοσύνη (AI)**.

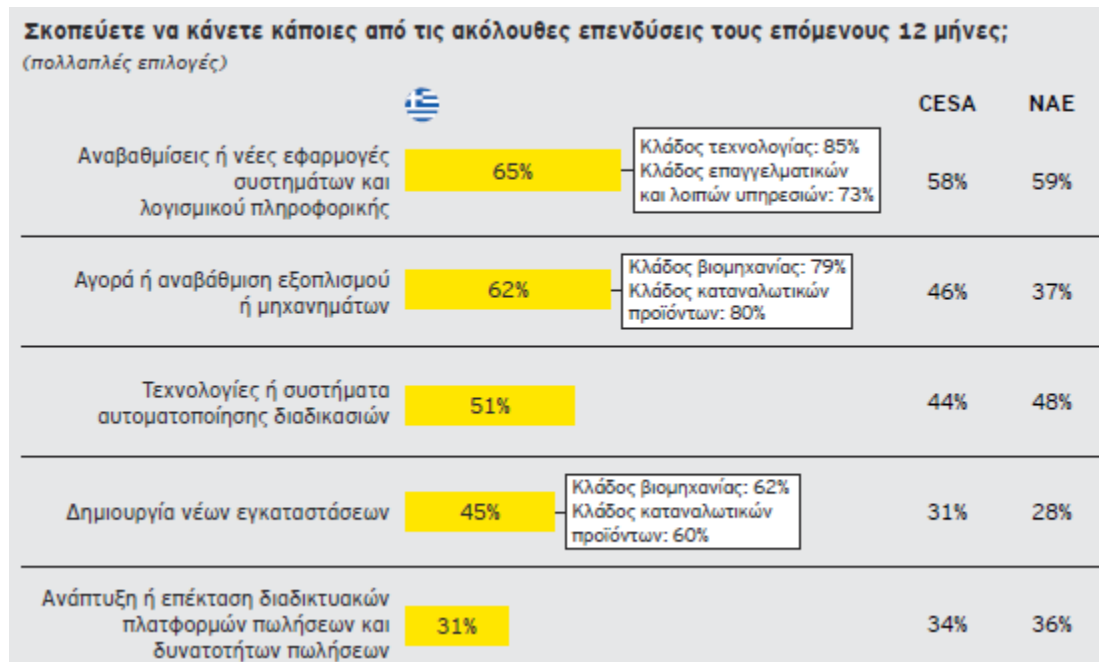
Κύρια εμπόδια για την επιχειρηματικότητα

Οι απόψεις για τις τρέχουσες επιχειρηματικές συνθήκες στην Ελλάδα είναι διχασμένες: **41 %** τις χαρακτηρίζουν ευνοϊκές, ενώ **39 %** τις θεωρούν μη ευνοϊκές. Το ποσοστό αυτό, ωστόσο, εμφανίζεται ενισχυμένο σε σύγκριση με το σύνολο των χωρών της CESA, όπου μόλις **24 %** αξιολογούν θετικά τις αντίστοιχες τρέχουσες συνθήκες. Οι πιο συχνές προκλήσεις που ανέδειξαν οι επιχειρηματίες περιλαμβάνουν:

Ποια είναι τα σημαντικότερα εμπόδια για την επιχειρηματικότητα στη χώρα σας; (έως τρεις επιλογές)				
		CESA	NAE	KE
Γραφειοκρατία και πολυπλοκότητα του ρυθμιστικού περιβάλλοντος	77%	62%	51%	69%
Έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	50%	44%	43%	50%
Πρόσβαση σε χρηματοδότηση και επενδυτικά κεφάλαια	33%	30%	37%	28%
Πολιτισμικές αντιλήψεις απέναντι στην επιχειρηματικότητα και το επιχειρηματικό ρίσκο	24%	18%	20%	17%
Ανεπαρκείς υποδομές (π.χ., υποδομές διαδικτύου, υποδομές μεταφορών)	23%	10%	9%	5%
Πολιτική και οικονομική αστάθεια	19%	40%	54%	41%
Κορεσμός της αγοράς και υψηλός ανταγωνισμός	19%	23%	16%	24%
Περιορισμένη πρόσβαση στις διεθνείς αγορές	13%	8%	11%	7%
Θέματα προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας	1%	3%	3%	2%
Άλλο	3%	4%	5%	5%

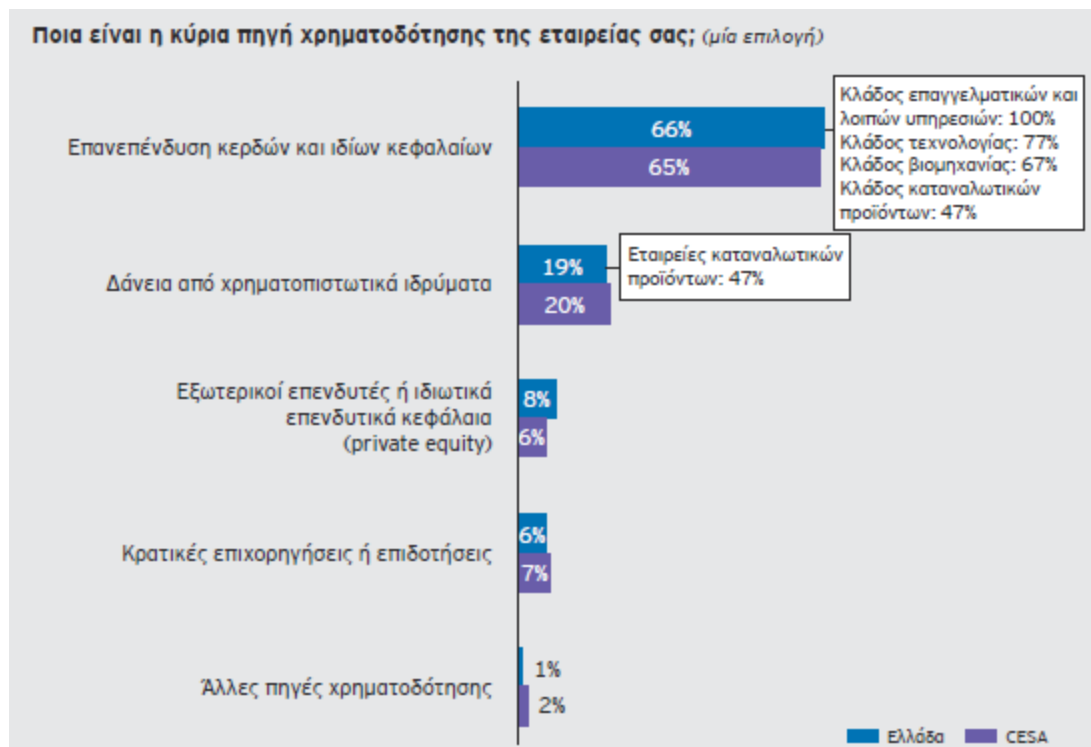
Επενδύσεις και χρηματοδότηση

Οι επιχειρηματικές επενδύσεις αποτελούν βασικό πυλώνα για την ανάπτυξη, την καινοτομία και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων. Διερευνήθηκαν, λοιπόν, το τοπίο των επενδυτικών επιλογών και προτεραιοτήτων των επιχειρήσεων, τα πιθανά εμπόδια που αντιμετωπίζουν και οι εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης.

Ποιοι παράγοντες θα μπορούσαν, ενδεχομένως, να εμποδίσουν τα επενδυτικά σχέδια του οργανισμού σας τους επόμενους 12 μήνες; (πολλαπλές επιλογές)

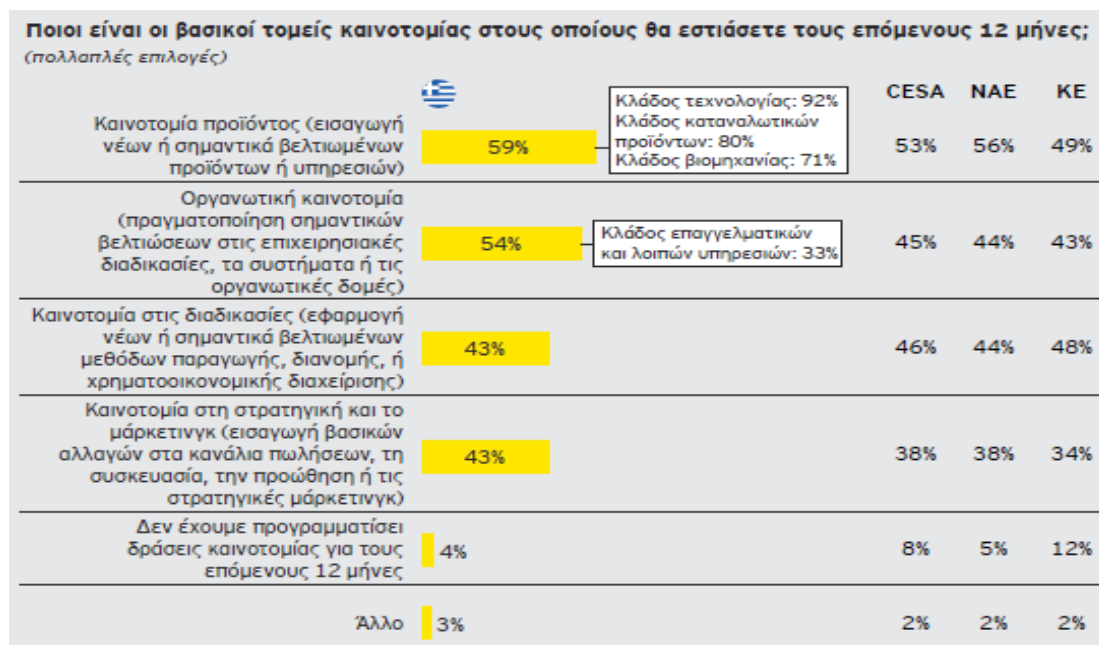
		CESA	NAE	ΚΕ
Οικονομικός κίνδυνος και αβεβαιότητα της αγοράς	45%	58%	60%	66%
Γεωπολιτική αστάθεια	41%	35%	41%	30%
Κανονιστική ή πολιτική αβεβαιότητα	33%	37%	39%	38%
Έλλειψη διαθέσιμων κεφαλαίων ή άλλοι χρηματοοικονομικοί περιορισμοί	26%	41%	41%	51%

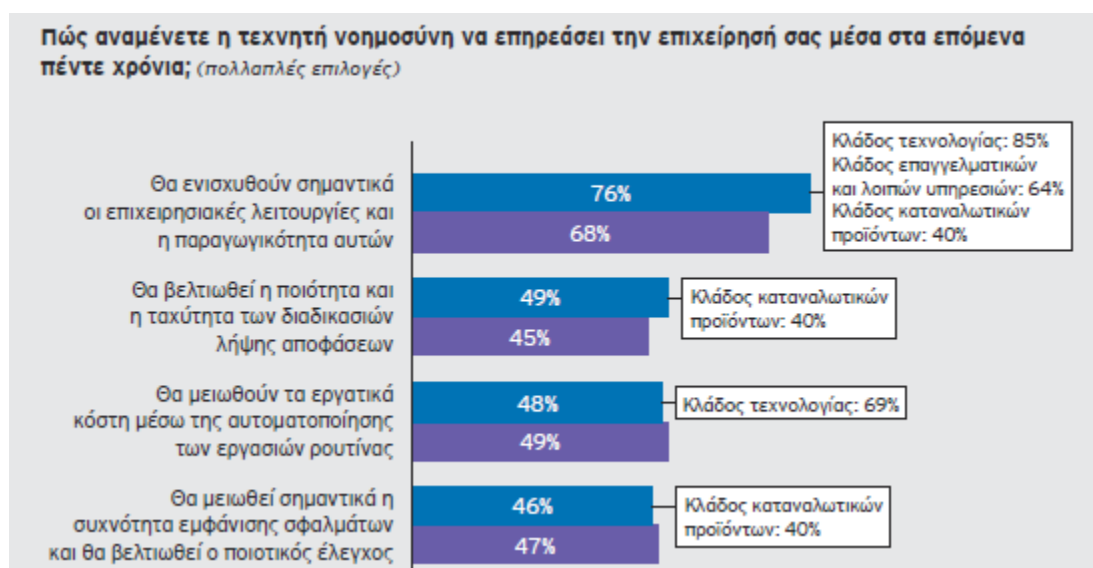
Ο ρόλος της καινοτομίας

Η καινοτομία αποτελεί κεντρικό μοχλό ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας για τις ελληνικές επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις συνειδητοποιούν ότι είναι κρίσιμη για:

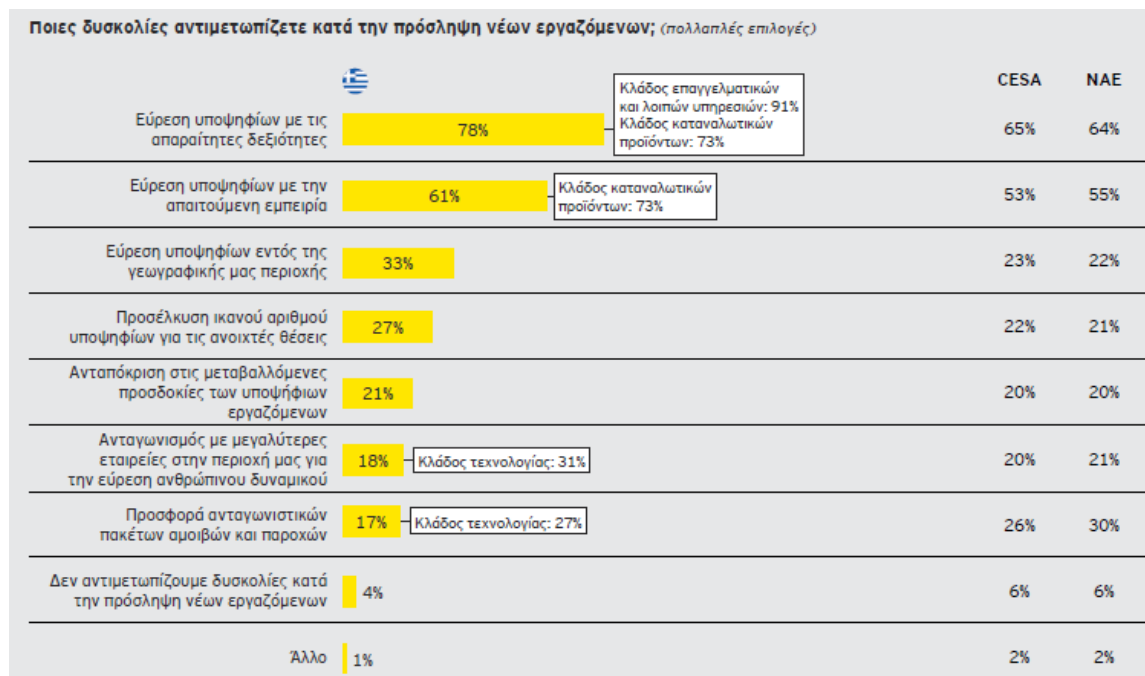
- ☒ Ανάπτυξη νέων προσφορών
- ☒ Προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις των πελατών
- ☒ Βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας και αποδοτικότητας

Τεχνητή Νοημοσύνη – Υψηλές προσδοκίες, λίγες επενδύσεις

Ανθρώπινο δυναμικό: βασική πρόκληση

Διαδοχή και οικογενειακές επιχειρήσεις

- ☒ Το **62%** των επιχειρήσεων είναι οικογενειακές.
- ☒ Μόνο το **32%** διαθέτει επίσημο σχέδιο διαδοχής.
- ☒ Οι περισσότεροι (**37%**) συζητούν το ζήτημα ανεπίσημα εντός οικογένειας, ενώ 19 % δεν έχουν ασχοληθεί καθόλου.

Συμπεράσματα και προτάσεις ΕΥ

Η ελληνική επιχειρηματικότητα καλείται σήμερα να διαδραματίσει έναν στρατηγικό ρόλο στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, τον μετασχηματισμό της οικονομίας και τη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας. Με βάση τα ευρήματα της έρευνας και την εμπειρία της ΕΥ από την καθημερινή της συνεργασία με τις ελληνικές επιχειρήσεις προκύπτει ένα σύνολο προτάσεων που μπορούν να λειτουργήσουν ως πυξίδα για τη μελλοντική τους πορεία. Οι προτάσεις αυτές στοχεύουν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας, την αξιοποίηση των ψηφιακών και τεχνολογικών ευκαιριών, του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και στη δημιουργία ενός οικοσυστήματος καινοτομίας και εξωστρέφειας – παράγοντες κρίσιμοι, ώστε οι ελληνικές επιχειρήσεις να αποτελέσουν πραγματική «ατμομηχανή» ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια.